

СИЛЛАБУС
 2024-2025 оқу жылының күзгі семестрі
 «Б02211-Этнология және антропология» білім беру бағдарламасы бойынша

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысын (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредиттердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
101791 Қазақстанның этникалық топтарының этнографиясы	СӨЖ саны 3.	3	3		6	ОБӨЖ саны 6.
ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ						
Оқыту түрі	Цикль, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабақтарының түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы		
<i>Оффлайн</i>	БД Жоғары оқу компоненті	Проблемалық, аналитикалық, интерактивті	Пікірталас, сұрақтарға жауап беру, жобалар дайындау, эссе жазу, презентациямен қорғау	Оффлайн жазбаша		
Дәріскер (лер)	Т.ғ.к., доцент Егизбаева Меруерт Карпыковна					
e-mail:	egyzaevamk@gmail.com					
Телефоны:	+7 701 385 98 95					
Ассистент (тер)	Магистр, оқытушы Есенаманова Айгерим Серікқызы					
e-mail:	yessenamanovaaigerim@gmail.com					
Телефоны:	+7 708 974 07 86					
ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ						
Пәннің мақсаты - студенттерді әлемдегі ең ірі музей коллекцияларымен және қызметінің негізгі кезеңдерімен, тарихымен, сондай-ақ олардың әлемдік мәдениетке қосқан үлесімен таныстыру.	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*		ОН кол жеткізу индикаторлары (ЖИ)			
	1. ОН 1 Қазақстан халықтарының этногенезі мен этникалық тарихын сипаттау;		1.1. Қазақстандағы этникалық топтарға қатысты зерттеулер мен деректерді жүйелеу; 1.2. Пәнге байланысты зерттеулерге талдау жасау;			
	2. ОН 2. Этнографияның түсініктік аппараты мен әдістерін сипаттау;		2.1 – Этнографиялық терминдер мен түсініктерді саралау; 2.2 - Этнографиялық зерттеу әдістерін талдау;			
	3. ОН 3. Этникалық топтардың Қазақстан территориясына қоныстану тарихына саралау жасай білу;		3.1 – Қазақстан территориясына этникалық топтардың келуі туралы еңбектерді талдау; 3.2 Қазақстанға этникалық топтардың қоныстану мәселесін саралау;			
	4. ОН 4. Қазақстандағы этникалық топтарды конфессионалдык, лингвистикалық, антропологиялық және т.б. белгілер бойынша классификациялау;		4.1 Қазақстандағы этникалық топтардың тілдік жіктелуіне талдау; 4.2 Қазақстандағы этникалық топтарды антропологиялық, конфессиялық жағынан жіктеу.			

	5. ОН 5. Қазақ халқы мен этникалық топтардың дәстүрлі мәдениеттерінің өзара ықпалдасуын көрсете білу.	5.1 - Қазақстандағы этникалық топтар арасындағы мәдени сабақтастықты талдау; 5.2 - Қазақстандағы этникалық топтардың демографиялық ахуалын саралау.
Пререквизиттер	Этнологияға кіріспе; Әлем халықтарының этнографиясы; Түркі халықтарының этнографиясы.	
Постреквизиттер	Түркі халықтары: тарихи-этнографиялық зерттеу мәселелері.	
Оқу ресурстары	<p>Әдебиет: Негізгі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. История Казахстана. Народы и культуры. - Алматы, 2001 2. Қазақстандағы түркі халықтарының құрамы мен орналасуына байланысты кейбір мәселелер. әл-Фараби атындағы ҚазҰУ Хабаршысы. Тарих сериясы. – Алматы, 2011. - №3. 3. Садовская Е.Ю. Миграция в Казахстане на рубеже XXI века: основные тенденции и перспективы. - Алматы, 2001 4. Орталық Азия халықтарының дәстүрлі мәдениеті (өзбек және қарақалпақ халықтарының этнографиясына қатысты деректер бойынша). Абай атындағы ҚазҰПУ-да өткен «Садықов оқулары» атты ғылыми-практикалық конференцияның материалдары жинағы, 2013. 5. Щербаков А.И., Мдинарадзе М.Г. Основы демографии и государственной политики народонаселения. М., 2005. 6. Масанов Н., Абылхожин Ж., Ерофеева И. и др. История Казахстана: народы и культуры. – Алматы, 2001. 7. Шаукенова, З.К. Социальное взаимодействие этносов в современном Казахском обществе. - Астана, 2005 8. Алексеенко А.Н., Алексеенко Н.В., Козыбаев М.К., Романов Ю.И. Этноссы Казахстана. — Астана: Елорда, 2001. 9. Қазақстан этностары: Тұлға, Тарих, Естелік. – Нұр-Сұлтан, 2019. – 500 б. 10. Кан Г.В. Основные направления деятельности 4 рабочей группы по реабилитированным жертвам насильственно депортированных в Казахстан народов. Алматы, 2021. – Б.11. 11. Захарова И.В. Этнографическая работа в Казахстане в 1920-1950-х годах // Этническая история торкских народов Сибири и сопредельных территорий: Сб. научных тр. Омск, 2018, с. 17. 12. <p>Онлайн колжетімді: Ұсынылатын әдебиеттердің қосымша тізімі сіздің паракшаңыздың univer.kaznu.kz. сайтында ПОӘК бөлімінде берілген.</p>	

<p>Пәннің академиялық саясаты</p>	<p>Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады.</p> <p>Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді.</p> <p>Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді.</p> <p>Сабаққа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.</p> <p>Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі.</p> <p>Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Өртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді.</p> <p>Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail 87013859895/egyzbaevamk@gmail.com немесе ZOOM бейне байланыс арқылы https://us04web.zoom.us/j/76842750607?pwd=FgGUPhscCs7D3CzEj07WkZllaiPCh1.1 кеңестік көмек ала алады.</p> <p>МООС интеграциясы (massive openline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар МООС-қа тіркелуі қажет. МООС модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек.</p> <p>Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ МООС-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.</p>
--	---

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі				Бағалау әдістері
Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндегі баллдар	Дәстүрлі жүйелегі баға	<p>Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.</p> <p>Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.</p> <p>Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл</p>
А	4,0	95-100	Өте жақсы	
А-	3,67	90-94		
В+	3,33	85-89	Жақсы	

				оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.
B	3,0	80-84		Формативті және жиынтық бағалау
B-	2,67	75-79		Дәрістердегі белсенділік
C+	2,33	70-74		Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық	Өзіндік жұмысы
C-	1,67	60-64		Жобалық және шығармашылық қызметі
D+	1,33	55-59	Қанағаттанарлық ыз	Қорытынды бақылау (емтихан)
D	1,0	50-54		ЖИЫНТЫҒЫ
F	0	0-49	Қанағаттанарлық ыз	

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Аптасы	Тақырып атауы		Сағат саны	Макс. балл
МОДУЛЬ 1				
1	Д 1. Кіріспе. Қазақстан халықтарының полиэтникалық құрылу тарихы мен кезендері. СС 1. Қазақстанға халықтарды күштеп қоныстандырудың себептеріне талдау.		2	5
2	Д 2. Қазақстанға славян халықтарының келуі (орыс халқының тарихы, қоныстануы). СС 2. Қазақстандағы кеңестік кезеңге дейінгі орыстардың қоныстануын саралау.		2	
	ОБӨЖ 1. БӨЗ 1 орындау бойынша кеңестер			10
3	Д 3. Қазақстан территориясындағы славян этностары (украин, беларустер). СС 3. Қазақстан территориясындағы славян этностарының шаруашылығының негізгі түрлерін зерделеу.		2	
	БӨЗ 1. Қазақстандағы кеңестік кезеңге дейінгі славян халықтарының қоныстану тарихын талдау (баяндама түрінде)		2	25
4	Д 4. Қазақстан территориясындағы поляктар және болгарлар. СС 4. Қазақстандағы славян этностарының этнографиясының этномәдени ерекшеліктерін саралау.		2	
	Д 5. Қазақстан этностарының шаруашылығы, салт-дәстүріндегі ерекшеліктері СС 5. Славян халықтарының рухани мәдениеті мен музыкасын сипаттау.		2	
МОДУЛЬ 2				
6	Д 6 Қазақстандағы неміс және грек, еврей этностарының этнографиялық ерекшеліктері СС 6. Қазақстандағы неміс және грек этностарының діни сенімдері мен салт-дәстүрлерін талдау.		2	
	ОБӨЖ 2. БӨЗ 2 орындау бойынша кеңестер			10
7	Д 7. Қазақстандағы түркі халықтары мен дүнгендер (татар, ұйғыр, дүнген диаспораларының қалыптасуы мен дамуы). СС 7. Қазақстандағы түрік және күрд этностарының рухани мәдениеті, отбасы және неке қатынастарына тоқталу.		2	
	БӨЗ 2. «Этноска» байланысты теорияларды талдау (презентация түрінде). жеке/топтық жоба		2	25
Аралық бақылау 1				100
8	Д 8. Қазақстандағы әзербайжан этносының этнографиялық ерекшеліктері. СС 8. Қазақстандағы әзербайжан этносының шаруашылығы мен баспанасының ерекшеліктеріне тоқталу.		2	
	ОБӨЖ 3. БӨЗ 3 орындау бойынша кеңестер			
9	Д 9. Қазақстандағы өзбек этносының этнографиялық ерекшеліктері. СС 9. Қазақстандағы өзбек этносының салт-дәстүрлері мен музыкасы, қол өнерін сипаттау.		2	
	БӨЗ 3. Қазақстан халықтарының конфессиялық құрамын саралау (баяндама түрінде)		2	
10	Д 10. Қазақстандағы карашай, балқар карақалпақ этностарының этнографиясы. СС 10. Қазақстандағы карашай, балқар этностарының отбасы және отбасылық неке қатынастарын талдау.		2	
			2	

ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ

	ОБӨЖ 4. БӨЗ 4 орындау бойынша кеңестер		
	МОДУЛЬ 3		
11	Д 11. Қазақстандағы түрік және күрд этностарының этнографиялық ерекшеліктері.	2	
	СС 11. Қазақстандағы түрік және күрд этностарының рухани мәдениеті, отбасы және неке қатынастарын талдау	2	
12	Д 12. Қазақстандағы татар, башқұрт этностарының этнографиялық ерекшеліктері.	2	
	СС 12. Қазақстандағы татар, башқұрт этностарының рухани мәдениеті мен салт-дәстүріндегі ерекшеліктеріне талдау жасау.	2	
	БӨЗ 4.		
13	Д 13. Қазақстандағы армян және корей этностарының этнографиялық ерекшеліктері	2	
	СЗ 13. Қазақстандағы неміс және грек этностарының діни сенімдері мен салт-дәстүрлерін зерделеу.	2	
	ОБӨЖ 5. БӨЗ 5 орындау бойынша кеңестер		
14	Д 14. Қазақстандағы мордва халқының этнографиялық ерекшеліктері.	2	
	СС 14. Қазақстандағы мордва халқының отбасылық қарым-қатынастары және өнері, музыкасын саралау.	2	
	БӨЗ 5. Қазақстандағы мордва халқының отбасылық қарым-қатынастары және өнері, музыкасын саралау.		
15	Д 15. Қазақстандағы чуваш этносының этнографиялық ерекшеліктері	2	
	СС 15. Қазақстандағы чуваш этносының отбасылық қарым-қатынастары және өнері, музыкасына талдау жасау.	2	
	Аралық бақылау 2		100
	Қорытынды бақылау (смітхан)		100
	Пән үшін жиынтығы		100

Декан _____ **Д.С. Байгунаков**

Оқыту және білім беру сапасы бойынша
Академиялық комитеттің төрайымы _____ **Бижанова М.Т.**

Кафедра меңгерушісі _____ **Р.С. Жуматаев**

Дәріскер _____ **М.Қ. Егізбаева**

**ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ
ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ**
«Қазақстанның этникалық топтарының этнографиясы» пәнінің жазбаша тапсырмасы

Критерий/ балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
	90–100% (27-30 балл)	70–89% (21-26 балл)	50–69% (15-20 балл)	25–49% (8-14 балл)	0–24% (0-7 балл)
Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	«Өте жақсы» деген баға Қазақстандағы этникалық топтардың қалыптасу кезеңдерін талдап, түрлі мәдениет түрлерін саралап, оларға тән ерекшеліктерін талқылап, аудиторияда өткен сабақты толық меңгеріп, терең ғылыми тұжырым жасап, үш сұрақтың толық жауап жазу.	«Жақсы» деген баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелер қамтылмаған, этностық топтардың мәдениеттерінің ерекшелігі көрсетілмеген, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберілген. Жауапта стилистикалық қателіктердің болуы, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	«Қанағаттанарлық» деген баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес жариялануын қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ерекшеліктерді, үстіртін дәлелдейді, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтардың мазмұнын ашпайды.	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап жазбай, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Этникалық топтардың этнографиясына қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу, курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша алмау, ғылыми тұжырымдарды дұрыс жеткізе алмау.	Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. практикалық Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз. Дәлелдер үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған, зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер бар.	Сұрақпен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді. Практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте төмен сапада. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	Оқу тапсырмасын толық орындап, қойылған сұраққа жан-жақты, дәлелді жауап беру, курстың практикалық мәселелерін шешу. музейлік терминдерді қолдану, ғылыми тұжырымдар жасау.	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.